

Jeg skal for Diebliffet blot yttre mig over det forstnævnte dissenterende Botum. Forsaa vidt det ærede Medlem gjør adskillige Bemærkninger deels over Lovudkastets Betimelighed deels over Bestemmelsesernes Indhold, navnlig forsaavidt han deraf udleder, at, medens den forelagte Lov kun tilstaaer den ringere Deel af Befolkningen, som ikke hører til noget fast Kirke- eller Troessamfund, en ganske ubegrændset Frihed, har den aldeles ikke løst noget af de Baaend, som fornemmelig hvile paa Folketirken, men tværtimod paalagt den nye og ophævet nogle af de Friheder, den hidtil har nydt, forsaavidt maa jeg henholde mig til, hvad den ærede Landssthingsmand har anført som tillige understøttende den Mening, hvoraf jeg er. Dog skylder jeg Sandheden den Bemærkning, at jeg ikke kan antage, at de flere factiske Friheder, som han paaberører sig, at Folketirken i den senere Tid skal have erhvervet sig, virkelig existere i det Omfang, han har antaget, hvortilmod der dog bliver Meget tilbage, hvori den forelagte Lov bliver mere indgribende saavel i Folketirkens, navnlig i Geistlighedens, Frihed som ogsaa i de øvrige her i Landet bestaaende og, som det hedder i Lovudkastet: anerkjendte Religionsfunds Friheder, og det endog mere indgribende deri, end den nuværende Lovgivning er. Den ærede Landssthingsmand troer imidlertid, at det kunde have betænkelige Følger nu, da Lovudkastet engang foreligger, saa aldeles at lade det hængeligge, og han har derfor foreslaaet nogle Forandringer, ved hvilke han troer, at Lovudkastet som en Nødhjælp og under Tilskjendegivelse af, at det er noget blot foreløbigt, kan være at anbefale. Disse Ændringer, som han har gjort, troer jeg for det første aldeles ikke paa nogen Måde kunne finde Antagelse i det andet Thing, og dernæst troer jeg ikke, at de i og for sig i Grundsætningen og i Følgerne ere særdeles betænkelige. Det første af Forslagene er det, at i § 2, hvorefter det borgerlige Ægteffab kan finde Sted, naar Ægteffab skal indgaaes mellem Personer, der høre til forskellige Religionsfunds, skulde tilføies følgende Tillæg: saavel som mellem Personer, der vel begge høre til et og samme af disse, men hvem den vedkommende Præst skriftlig erklærer sig ved reli-

giøse Grunde forhindret i at meddele den kirselige Biesse. Det gaaer altsaa ud fra den Grundsætning, at Præsten i de omhandlede Troessamfund, hvortil vel at mærke Folketirken ogsaa hører, skal være besejret til, paa Grund af subjective Tvivl om det Ægteffabs Christelighed, som han opfordres til at indvie, kan nægte sin Indvielse. Det gaaer ikke alene ud paa, at han kan gjøre det i visse bestemte Tilfælde som dem, hvorved der flere Gange er yttret Mening om, at den christelige Præst kan finde Betænkelighed ved Indvielse; men han kan gjøre det i ethvert Tilfælde, hvor han har nogen religiøs Tvivl. Det kan enten være, fordi han finder, at Personer, der staae i saa nært Slægtskabs- eller Svogerskabsforhold, at det efter den Ansættelse, den vedkommende Præst har om den guddommelige Lov angaaende Blodskam, ikke maa finde Sted, uagtet de borgerlige Love tillade det, eller det kan være, fordi der har fundet Skilsmisse Sted, naar nemlig en fra sin forrige Ægtefælle adskilt Person vil indgaae nyt Ægteffab, i hvilken Henseende man veed, der er deelte Meninger iblandt Præsterne om, hvorvidt det er overeensstemmende med Christi Indskærpelser i Bjergrædikenen, at Ægteffab i saa Fald kan indgaaes. Der er, som bekendt, Nogle, som mene, at den, som er skilt fra sin Ægtefælle, i intet Tilfælde paany maa vies; der er Andre, som mene, at den nye Biesse kun kan tilstedes, hvor Skilsmisfen har fundet Sted paa Grund af Hoer fra den anden Parts Side; der er Andre, som give det Ord, der skal betegne Hoer, en udvidet Betydning, og Andre, der antage, at Christus her blot har lært, hvad de Enkelte efter Religionens og den høieste Sædeligheds Bud skulle iagttage, men at han derfor ikke har udelukket, at de borgerlige Love ogsaa kunne tilstede Ægteffab, hvor saadanne Aarsager ikke kjendelig laae for Dagen, deels fordi den mosaiske Lov, der ogsaa var guddommelig, havde tilladt Skilsmisse, og det i et meget vidt Omfang blandt Jøder, — som Kristus siger „paa Grund af deres Hjerters Haardhed,“ hvilken Hjerternes Haardhed ikke ganske er forsvunden nuomstunder, og deels ogsaa i Betragtning af, at de Aarsager, som